

Specialistkompetens i fysioterapi inom veterinärmedicin

ALLMÄN INFORMATION

Förkunskaper

Innan fysioterapeuten/sjukgymnasten kan påbörja sin specialistutbildning måste han/hon ha

- Grundutbildning i fysioterapi/sjukgymnastik motsvarande kandidatexamen 180 hp.
- Två års (24 månader) klinisk erfarenhet som legitimerad fysioterapeut/sjukgymnast med 75-100% tjänstgöring inom humanmedicin. Med en tjänstgöring 1-74% krävs en längre tidsperiod för att uppnå förkunskapskravet.
- Legitimation som fysioterapeut/sjukgymnast och av Jordbruksverket godkänd som behörig att arbeta inom djurens hälso- och sjukvård *.

SPECIALISTUTBILDNINGENS INNEHÅLL OCH UPPLÄGG

Specialistutbildningen i Fysioterapi inom veterinärmedicin sker med inriktning mot antingen häst eller smådjur. Den teoretiska fördjupningen och den kliniskt praktiska utbildningen på avancerad nivå ska återspegla inriktningen på djurslag.

Klinisk fördjupning

- Tjänstgöringen ska omfatta minst 3 år (36 månader) med en tjänstgöringsgrad om minst 75 % av heltid inom specialistområdets inriktning. Vid lägre tjänstgöringsgrad skall tiden förlängas och räknas om så att den kommer att motsvara min 75 %.Handledning ska ske under tjänstgöringen av en namngiven handledare som i förväg godkänts av förbundets specialistkommitté.

Klinisk handledning/krav på handledaren

- Under en övergångsperiod ska handledare vara av Jordbruksverket godkänd legitimerad fysioterapeut/sjukgymnast och tjänstgöra inom specialistområdet med en tjänstgöringsgrad om minst 50 % samt inneha specialistkompetens inom annat område. Saknar den godkände legitimerade fysioterapeuten/sjukgymnasten specialistkompetens inom annat område finns möjligheten att komplettera med en bihandledare som innehar specialistkompetens inom annat område. Denna övergångsperiod gäller t.o.m. 1 september 2018.

Teoretisk/akademisk utbildning

- Klinisk fördjupning under handledning (3 år, minst 75 % tjänstgöring inom specialistområdet).
- Teoretisk/akademisk utbildning (minst magisterexamen + annan utbildning/kurser som berör den kliniska fördjupningen inom området)**
- Teoretiskt fördjupningsarbete (inom specialistområdet, min 15 hp) och presentation i vetenskapligt sammanhang (föredrag, poster eller publikation). För det teoretiska fördjupningsarbetet kan den sökande återopa magisteruppsatsen, alternativt ett kvalitetssäkringsprojekt av motsvarande omfattning)

**Se bestämmelser för godkännande inom Djurens hälso- och sjukvård, Jordbruksverkets författningssamling SJVFS 2016:9*

***Se redogörelse för nivå på kurser/vidareutbildning i Appendix 1.*

ÖVERGRIPANDE FÖRVÄNTADE LÄRANDERESULTAT

- a) Integrerar systematiskt aktuell vetenskap, teori och praktiskt kunnande i sitt kliniska resonemang och beslutsfattande med hänsyn taget till situation och djurets behov i samråd med djurägaren och annan djurhälsopersonal.
- b) Använder evidensbaserade metoder för test, undersökning och behandling och tillämpar dessa noggrant, konsekvent och ändamålsenligt.
- c) Utformar specifika och mätbara behandlingsmål och planerar behandling tillsammans med djurägaren utifrån ett djurcentrerat förhållningssätt.
- d) Tillämpar och anpassar kunskapen om sjukdomsförebyggande metoder för att a) ge enkla råd samt b) rådgivande samtal kring kost och utfodring, samt c) för att ge rådgivande samtal om daglig motion och aktivitet.
- e) Identifierar, löser och prioriterar effektivt bland komplexa kliniska problem relaterat till sitt specialistområde, även utifrån begränsad eller motsägelsefull information.
- f) Samverkar i team med djurägare och andra professioner (djurhälsopersonal, tränare etc.).
- g) Håller sig à jour med organisations- samt djurhälso- och sjukvårdspolitiska mål och arbetar medvetet och strategiskt efter dessa.
- h) Tar ansvar för och initierar kvalitetsutveckling och ständiga förbättringar i verksamheten och samverkar med andra professioner inom djurens hälso- och sjukvård för att utveckla praktik och verksamhet.

- i) Identifierar egna utvecklingsbehov utifrån styrkor och svagheter gällande sin kompetens och uppdaterar kontinuerligt och systematiskt sin kompetens inom fysioterapi och valt specialistområde samt inom djurens hälso- och sjukvård.
- j) Använder olika databaser och andra kunskapskällor för att kontinuerligt och aktivt söka reda på, identifiera och kritiskt granska vetenskap och annan kunskap.
- k) Kommunicerar sin kompetens och argumenterar inom sitt specialistområde utifrån aktuella teorier och vetenskapligt underlag i såväl tal som skrift och anpassar budskapet för olika kontexter.
- l) Anpassar sitt förhållningssätt och språk för olika mottagare med beaktande av mottagarens kommunikative förutsättningar, kunskap, kultur och värderingar.
- m) Visar respektfullt och etiskt förhållningssätt i mötet med djuret, djurägaren och andra aktörer, vilket innebär att acceptera oliktankande, att se till människors/djurets potential, att vara lyhörd för andras behov och att lyssna.
- n) Verkar som en förebild för andra och strävar ständigt att utveckla sig i sin yrkesroll samt utveckla kunskapen inom sitt specialistområde och delar med sig av sin kompetens till andra.

SPECIFIKA FÖRVÄNTADE LÄRANDERESULTAT

Fysioterapi inom veterinärmedicin

Beskrivning av specialistområdet och dess verksamhetsområde

Specialistområdet sjukgymnastik/fysioterapi inom veterinärmedicin innefattar kunskap om att bedöma, behandla och rehabilitera smärtproblematik, muskuloskeletala och neurologiska problem eller skador hos hästar och/eller smådjur enskilt och i nära samarbete med djurägare och övrig djurhälsopersonal. Det innefattar även utredning av orsaker till problem samt upprättande av behandling och träning.

Fysioterapeuten/Sjukgymnasten är en nyckelmedarbetare i behandlingsprocessen vid veterinärmedicinsk rehabilitering. Området kräver fördjupad kunskap om hästar och/eller smådjur inom olika användningsområden; från sällskaps- och hobbydjur till högpresterande tävlingsdjur, såväl som fördjupad kunskap vid förekommande hälso- och funktionsproblem som begränsar eller hotar att begränsa djurets funktionsförmåga, självständighet och livskvalité.

Fysioterapeuten med specialistkompetens inom veterinärmedicin arbetar även preventivt och specialiteten bedrivs såväl på djursjukhus och djurkliniker som polikliniskt samt som ambulerande verksamhet.

Förväntade läranderesultat inom området fysioterapi inom veterinärmedicin

- 1a) Integrerar systematiskt fördjupade kunskaper om rörelseorganens anatomi fysiologi samt patologi hos djuret vid undersökning, analys och bedömning.
- 1b) Integrerar systematiskt fördjupade kunskaper om nervsystemets och cirkulationsorganens anatomi och fysiologi samt patologi hos djuret vid undersökning, analys och bedömning.
- 2) Har mycket god kännedom om aktuellt djurslags vanligaste sjukdomar och skador – prevalens, genes och prevention samt metoder för medicinsk diagnostisering, differentialdiagnostik och behandling.
- 3a) Tillämpar strategier för att förebygga, utreda och behandla skador (traumatiska/icke-traumatiska) och sjukdomar i rörelseapparaten.
- 3b) Integrerar kunskap om smärtfysiologi och läkningsprocesser efter skada, sjukdom och/eller kirurgiska ingrepp vid bedömning och behandling av djuret.
- 3c) Tillämpar strategier för att förebygga, utreda och behandla smärta samt initierar hänvisning till veterinär för ytterligare utredning vid behov.
- 4) Beaktar hur immobilisering, farmakologisk behandling och sedering påverkar djurets funktionsförmåga och integrerar detta vid analys, bedömning och planering av djurets behandling.
- 5) Bedömer och analyserar djurets rörelse och funktion i enlighet med biomekaniska och neuromuskulära principer samt fysiska krav för aktuellt djurslag och på individnivå.
- 6) Tillämpar specifika test-, mät- och utvärderingsmetoder för aktuellt djurslag.
- 7) Väger in fynd från tidigare utredningar samt vid behov initierar hänvisning och/eller ytterligare utredning till veterinär eller annan djurhälsopersonal.
- 8) I samråd med djurägare och veterinär bedöma vilka insatser i preventivt och rehabiliterande syfte som bör utföras.
- 9) Att med utgångspunkt från analys och bedömning kunna utföra en specifikt riktad behandling som t ex mobilisering, manipulation, muskelbehandling och/eller specifik träning.
- 10) Tillämpar kunskaper om fysioterapeutiska behandlingsmetoder utifrån deras teoretiska förklaringsmodeller och aktuella vetenskapliga underlag för aktuellt djurslag.

11) Att med utgångspunkt från analys och bedömning kunna tillämpa kunskaper om träningsfysiologi och olika träningskoncept samt anpassa dem för aktuellt djurslag och aktuell aktivitetsnivå/disciplin.

12) Beaktar kunskaper om dopning och är väl insatt i aktuellt djurslags karenstider för behandling.

13) Planera, handleda och vid behov erbjuda adekvat utbildning för djurägare

Rekommenderade utbildningar för specialistkompetens i sjukgymnastik/fysioterapi på häst/smådjur

För att uppfylla kraven på att bli godkänd specialist inom Sjukgymnastik/Fysioterapi inom veterinärmedicin krävs det vidareutbildning på djur. Den sökande skall kunna påvisa att han/hon har deltagit i utbildningar och konferenser utöver grundutbildningen på djur (som leder till att man kan ansöka om godkännande hos Jordbruksverket).

För att bli godkänd specialist i fysioterapi inom veterinärmedicin kan du alltså inte tillgodoräkna dig och återopa vidareutbildningar, kurser och konferenser från humansidan utöver din grundutbildning. Formell vidareutbildning på djur är en förutsättning för att du ska uppfylla kraven för att uppnå specialistkompetens inom området. Vad som räknas som tillräcklig bedöms individuellt, men räkna med att vidareutbildning på djur ska motsvara ≥ 30 hp. Specialistutbildningens ingående delar ska motsvara teoretiska och praktiska krav och mål i sektionens specialistordning samt motsvara kompetens på avancerad nivå.

Du skall också kunna påvisa att du kontinuerligt har deltagit på kurser, konferenser och därmed har hållit dig uppdaterad inom ämnesområden relaterade till fysioterapi för djur. Allt enligt gällande etiska regler för sjukgymnaster/fysioterapeuter verksamma inom djurens hälso- och sjukvård.

Som vidareutbildning inom ämnesområdet sjukgymnastik/fysioterapi inom veterinärmedicin kan olika kurser vara möjliga att tillgodoräkna sig. Majoriteten av kurserna skall, för att få tillgodoräknas, vara riktade till djurhälsopersonal, dvs. sjukgymnaster/fysioterapeuter, veterinärer, djursjukskötare, hovslagare och hållas på en bred nivå mellan grundutbildning och högre utbildningar.

Förutom att varje kurs ska motsvara grund respektive avancerad nivå skall den enskilda sökandens kurser vara väl fördelade inom ämnesområdet, till exempel veterinärmedicinsk sjukgymnastik/fysioterapi, rehabilitering, ortopedi, neurologi, diagnostik, beteendebiologi etc. Vidareutbildning med enbart metodkurser leder inte till att kraven och målen i specialistordningen kommer att uppfyllas.

Varje kurs skall ha en omfattning om minst två dagar och ett specificerat schema ska uppvisas. Föreläsarna ska vara väl meriterade och deras CV ska bifogas. Vid ansökan om att få redan genomgången kurs godkänd som sidoutbildning i specialistutbildningen räcker det att ange kursens namn, datum, kursarrangör samt kursintyg.

Kongresser kan tillgodoräknas som kurs i utbildningsprogrammet. För att kongressdeltagande ska få tillgodoräknas som kurs i ett visst utbildningsprogram krävs ett erkännande från LSVET. Sökanden skall redovisa vilka föreläsningar som beivrats, ämnet ska vara sammanhållet och deltagarintyg ska uppvisas.

Kursarrangör kan i förväg ansöka om att få kursen godkänd inom ramen för fysioterapeuternas specialistutbildning i fysioterapi inom veterinärmedicin.

Individuell studieplan: Den individuella studieplanen bedöms av Specialistkommittén. Till sin hjälp har kommittén utsedd sakkunniga inom sjukgymnastik/fysioterapi på häst/smådjur.

Ansökan till specialist: Specialistansökan granskas och bedöms av Specialistkommittén. Till sin hjälp har kommittén utsedda sakkunniga inom sjukgymnastik/fysioterapi på häst/smådjur.

Förslag på i förhand godkända utbildningar/kurser (som uppfyller bestämmelserna enl. ovan):

- Introduktionskurs för fysioterapeuter, SLU (10 hp)
- Uppdragsutbildningar i Sportmedicin och rehabilitering, SLU (sammanlagt 30hp)
- Vidareutbildning i veterinärmedicin för sjukgymnaster, SLU 1999-2003 (30 hp)

Fristående universitetskurser som berör specialistområdet, t ex:

- Träningsfysiologi och rehabilitering för prestation och skadeprevention, SLU (15 hp, avancerad nivå)
- Rehabilitering vid sjukdom och skada hos sport och sällskapsdjur, SLU (15hp, avancerad nivå)
- Hundens evolution, genetik och beteende, orienteringskurs, Stockholms Universitet (7.5 hp, grundnivå)
- Hundens beteendebiologi I-III, Linköpings Universitet (vardera 7.5 hp, grundnivå)
- Hästens beteendebiologi, Linköpings Universitet (7.5 hp, grundnivå)
- Hästens sinnen och beteende, Linköpings Universitet (7.5 hp, grundnivå)
- Hästens utfodring, SLU (7.5 hp, grundnivå)
- Hästens rörelseapparat – struktur och funktion (7.5 hp, grundnivå)
- Rehabilitering og fysioterapi for hund og katt, Norges miljø- og biovitenskaplige universitet, Oslo, Norge.
- Akupunktur för hund I-II, Luleå Tekniska Universitet (vardera 7.5 hp, avancerad nivå)
- Akupunktur för häst I-II, Luleå Tekniska Universitet (vardera 7.5 hp, avancerad nivå)
- Ortopedisk manuell terapi för hund, Luleå Tekniska Universitet (15 hp, avancerad nivå)

- CCRP Cert Canine Rehabilitation Practitioner, University of Tennessee.
- CERP Cert Equine Rehabilitation Practitioner, University of Tennessee.
- CCRT Cert Canine Rehabilitation Therapist, (Canine Rehabilitation Institute, USA)
- Small animal rehabilitation, ESAVS European School for Advanced Veterinary Studies.
- PG Diploma Veterinary Physiotherapy, University of Liverpool, Nottingham University, University of Bristol, Harper-Adams University m fl.
- MSc in Veterinary Physiotherapy, University of Liverpool, Nottingham University, University of Bristol, Harper-Adams University m fl

Vissa av LSVET anordnade kurser som uppfyller bestämmelser om innehåll och föreläsare. Metodkurser om minst två dagar som uppfyller bestämmelser om innehåll och föreläsare.